

СТАНОВИЩЕ

от доц. д-р Пелагия Михайлова Терзийска – преподавател в ЮЗУ "Неофит Рилски", Благоевград

Относно: дисертационен труд на тема „Дизайн на учебното портфолио при обучение на ученици със специални образователни потребности” за присъждане на образователната и научна степен "доктор" в област на висше образование: 1. Педагогически науки, професионално направление: 1.2. Педагогика (Специална педагогика - Педагогика на деца с интелектуална недостатъчност)

Автор: Елевтерия Евангелос Кромида

Научен ръководител: доц. д-р Емилия Хинкова Евгениева

Настоящото становище е изготвено на основание заповед № РД 38-699/31.10.2016 г. на ректора на Софийски университет „Св. Климент Охридски”, както и на решение на научното жури по процедурата.

1. Общо представяне на процедурата и докторанта

Елевтерия Кромида е докторант в редовна форма на обучение на английски език, по докторска програма Специална педагогика в катедра „Специална педагогика и логопедия“ при Факултет по начална и предучилищна педагогика на СУ “Св. Климент Охридски”. Процедурата и представеният комплект от документи е съобразен с Правилника за развитие на академичния състав на Софийския университет.

Изборът на темата съответства на научните интереси и изследователски търсения на докторант Кромида.

2. Актуалност на тематиката

Педагогическата действителност поставя и решава разнообразни проблеми, свързани с интегрирането на учениците със специални образователни потребности (СОП) в общата образователна среда. Тези проблеми обхващат целия периметър на педагогическата действителност. Отнасят се както до

технологията, чрез която може да се стимулира участието на ученика в познавателния процес и живота на ученическата общност, до проучването и констатациите, относно неговото развитие, така и до възможностите за ефективно, реално отразяване на учебното му представяне. Това налага необходимостта от постоянни иновации, включително и във формите за обратна връзка и постигане намаляване нивото на формалност в образователния процес.

В този контекст дисертационният труд на г-жа Елевтерия Кромида е изследване, което има своето място в педагогическата теория и практика. В общественото и образователно пространство актуалността на разглеждания от авторката проблем се свързва с потребността от нов научен подход към неговата същност, със съществуващите в общественото пространство противоречиви мнения, оценки и обстоятелства относно децата и учениците със специални потребности, с необходимостта от създаването на най-добрите условия за тяхното развитие, образование, подпомагане и социализация.

3. Представяне на труда и оценка на съдържанието

Изследването е построено на добра концептуална основа. Изпълнени са изискванията към педагогически изследвания с теоретичен и експериментален характер. Трудът отговаря на критериите за подобна разработка на такова научно равнище.

В увода е направена убедителна обосновка на избраната тема и на научната теза. Съдържанието е диференцирано в три части. Част А представя теоретичната постановка на проблема, а част В и част С - изследването.

Основният текст е разработен върху 218 компютърни страници. Освен тях дисертационният труд включва 25 страници библиография, както и 37 страници приложения. Те са важна част на направеното изследване и отразяват методиките, с които е проведено. Библиографията включва 233 заглавия на латиница, включително източници от интернет. Цитирани в текста са 115 от посочените заглавия.

Част А включва четири глави, в които се прави теоретичен преглед на проблема за портфолиото като инструмент за оценяване. Вниманието се насочва

към конструктивистката теория в специалното образование и оценяването на учениците със специални потребности. Разглеждат се схващанията на различни автори за процеса на създаване и използване на ученическо портфолио, както и проблемът за значимостта на математическото портфолио в специалното образование и конструирането на учебно портфолио по геометрия.

В част В (включваща две глави) се представя методологията на изследването. Докторант Кромида конкретизира изследователския инструментариум, целта, хипотезите и съобразно с това посочва конкретни реалистични задачи. Те са структурирани в съответствие с етапите на проучване на проблема - изследване и анализ на литературните ресурси, изследване и анализ на данните. В тази част от дисертационния труд се представят и анализират резултатите от *предварително проучване* на информираността на учителите (специални и общообразователни) и родителите относно портфолиото като инструмент за оценка.

Особен интерес представлява подробното и компетентно представяне на „*основното изследване*“, което е включено в последната част – част С. След демографските данни се представят и анализират данните, отнасящи се до описаните три хипотези на изследването. Резултатите са визуализирани в таблици и диаграми. Това несъмнено дава добра възможност по-добре да се възприемат, а също и да се интерпретират. Анализът е обстоен, професионално направен. Представени са значими връзки и зависимости. На основата на анализа са формулирани обобщения и изводи по отношение на всяка от хипотезите.

Изводите и препоръките са структурирани по посока на поставените задачи.

4. Автореферат

Авторефератът представя в синтезиран вид дисертационния труд и е подготвен в съответствие с неговото съдържание. Съставен е в съответствие с общите изисквания.

5. Преценка на публикациите

В публикациите са представени основни положения, отразени в дисертационния труд.

6 Забележки, препоръки:

- В теоретичното изследване би могло да се представят по осезателно, отчетливо собствени оценки и интерпретации на посочените схващания на различни автори по разглежданата проблематика.
- Смятам, че Част В и част С би могло да се обединят в една част – изследователска част с *три* глави

7. Въпрос:

Мислите ли, че резултатите от предварителното и основно изследване, което сте направили в Гърция ще са близки до резултатите при подобно изследване в България?

ЗАКЛЮЧЕНИЕ:

На основата на достойнствата на предложения дисертационен труд давам своята положителна оценка за проведеното изследване и постигнати резултати. Затова си позволявам да предложа на почитаемото научно жури да присъди образователната и научна степен „доктор” на Елевтерия Евангелос Кромида в област на висше образование: 1. Педагогически науки, професионално направление 1.2. Педагогика (Специална педагогика - Педагогика на деца с интелектуална недостатъчност).

20.11.2016 г.

Член на научното жури:

Доц. д-р Пелагия Терзийска